

Čatežem, kjer so pripravili prelep sprejem. Vso pot so udeleženci pohoda izražali podporo Hrvaški, da bi bila čimprej rešena umazane vojne, ki ji jo je vsilila srbska vojska. Pisec teh vrstic je bil na pohodu brez slovenskega denarja, brez tolarjev, vendar zaradi tega ni imel nikakršnih težav, kajti vse se je končalo zelo prijetno. Brez težav je lahko zamenjal denar in dobil tudi marsikatero darilo, posebno v Trebnjem na Dolenjskem, kamor je peš prišel s Čateža.

Organizacija, pokroviteljstvo in vremenski pogoji, vse je bilo izvrstno, tako da je mogoče pohod oceniti z najvišjo oceno. Ob tem je vsekakor treba posebej poudariti, da so kraji ob poti zelo lepi, prav tako pa tudi ceste in železniške postaje, ki so prijetno urejene.

Josip Sakoman

Pohod na Hom

V soboto, 19. oktobra letos, je bil v deževnem vremenu izveden 12. planinski pohod na Hom v organizaciji in izvedbi PD Zabukovica. Zborni mesto je bilo pri osnovni šoli v Grižah, kjer so se pohodniki zbrali in odšli čez Zahom k planinskemu postojanki na Homu. Na cilju je vsak dobil čaj in prigrizek zastoj. Ob tej priložnosti je predsednik planinskega društva **Srečko Čulk** podelil **Vinku Ferjucu** značko slovenske planinske poti (transverzale št. 5002, razširjene poti 495). V domu je bilo prijetno kramljanje ob obujanju spominov na planinske poti po domovini. Tudi marsikateri hrvaški kraj, kjer sedaj divjajo boji, smo prehodili po njihovih veznih planinskih poteh.

V pohodno izkaznico smo lahko odtisnili dvanajsti žig, ki je za vsak pohod drugačen. Letos je imel obliko lipovega lista z vpisom pohoda.

B. J.

Na Zasavski sveti gori zvonovi pojo

Bom šel na planince, na visoke gore, bom slišal zvoniti svetogorske zvone...

To vabilo je privabilo toliko ljubiteljev lepote, da že dolgo ne.

Oblaki so dežili in namakali zemljo. Nekaj plašnih je ostalo doma, zagrizeni pa se ne damo.

Na Bogenšperku smo zbudili ostarela, a žilava oskrbnika. Samo štiri ure sta spala, ker sta pospravljala za nočnimi pesalci. Življenje ju je že marsikaj naučilo!

Mali **Polžkov Tomaž** je z velikim ključem odprl grajska vrata. Sprehodili smo se po obnovljenih sobanah, v katerih je marsikaj zanimivega. Škoda, da ni vsega, kar je včasih v gradu bilo! Žal se je moralo veliko gradov in drugih zgodovinskih zgradb umakniti »novemu redu« – kajti vse staro, kar je bilo veliko in z zvoniki, je bilo »zaostalo«. Isti ljudje, ki so dajali rušitvene naloge, dajejo danes naloge za obnavljanje. Minilo je pa med obema odločbama že kar nekaj deset let in tako se marsikaj ne da obnoviti, pa tudi denarja ni več.

V poročni dvorani nas je vodnica preselila v zgodovino. Kakšna lepa slovenska govorica in

zavednost! Valvasorjev duh še živi. Slava vojvodine Kranjske je pustila sledove!

Skozi Šmartno smo jo mahnili do vasi Sava. Kakšen lep pokrit lesen most se pne nad umazano, deročo istoimensko reko! Vabil nas je vonj borov in preproge zaščitenege dišečega volčina.

Za začetek je bilo kar strmo. Kmalu smo prisopihali do vasi Tirna. Nekaj kmetij je še živih, več je počitniških hiš in hišic. Sredi vasi ob starodavni kapelici je stoleten čebelnjak s pomisljivim napisom: »Ako med bi ne bil sladak, bi tu ne stal ulnjak!« V vasi živi tudi klena stoletnica **Fani Lovše**.

Nas je vabil cilj, ki smo ga od tu prvič videli. Šli smo skozi slivov drevored, pa še malo navkreber po ovinkih in se znašli pred prijaznim planinskim domom. V njem je bila pred vojno osnovna šola, danes pa sta v stavbi prijazna oskrbnika.

Vabila nas je romarska cerkev. Občudovali smo ogromno obzidje in opazili nekaj vdolbin. Duhovnik nam je povedal, da je bila ta cerkev v času turških vpadov utrdba; tiste kristjane, ki so jih Otomani dobili v roke, so privezali v vdolbine na velike kavlje. Do nedavna sta bila še dva, pa sta odšla z nekom v vikend. Je to zbirateljstvo ali splošna kultura? – Duhovnik Maks je povedal kratko zgodovino te Marijine cerkve. Zdajšnja stavba ima okoli dvesto let, prvo cerkev pa so zgradili iz langobardske utrdbe. Strele in ljudje ji niso dali miru, zato je večkrat gorela.

Fara ima 400 duš, od katerih prihajajo starejši po dve uri peš, mlajši pa z motorji vsako nedeljo po tolažbo k Mariji.

Okrog cerkve se stiska pokopališče, na zahodni strani hriba pa je na temeljih starega planinskega doma kapela. Duhovnik jo je večinoma sam zgradil in olepšal. V njej se zbirajo romarji. Ima tudi majhen zvonik s sedmimi zvončki. Avtomatika vklaplja lursko pesem vsake pol ure. Čakali smo in bili nagajeni z milimi glasovi nežne melodije. Bilo je doživetje, ki je zdaj zapisano globoko v srce. Na samem stoji zvonik s štirimi velikimi zvonovi. S seboj smo imeli mladega zvonarja Boštjana. V zvoniku ni bilo kladiv, zato je obljubil, da jih bo drugič nosil s seboj. Pa je duhovnik videl njegovo veselje in vklopil stikalo. Oglasili so se mogočni glasovi, ki so nas pozdravili za slovo.

V dolino je kar samo šlo. V Mediji smo pokukali v razvaline Valvasorjevega rodbinskega gradu. Na zidu je plošča, ki opozarja na slavne lastnike. Najbolje je ohranjena kapela, a je vsa izropana, kar je kaj žalostna slika našega odnosa do kulture. Sicer so pa naši predniki delali podobno: za Valvasorjevo knjižnico ni bilo doma denarja, zato jo je kupila zagrebška nadškofija.

S Trojan, kjer smo spraznili zalogo krofov, nas je vleklo v Savinjsko dolino. V Šempetru smo se med nekropolo in jamo Pekel odločili za slednjo. Dve skrajnosti sta tod: na gori – nebesa, v dolini – pekel. Starejši smo kupovali spominke, mlajši s Polžkom na čelu pa so popravili mlinsko kolo. Z zgovorno vodnico smo se nato skoraj uro sprehajali po čudovitem podzemlju. Koliko lepota je skritih! Spet smo

čutili resničnost malega princa: »Bistvo je očem nevidno!«

Iz jame teče razpenjena voda. Kako majhen je človek, pa kako se šopiri in uničuje svet, na katerem živi! Njegovemu pohlepu nič ne uide. Prijatelj zdravnik mi je rekel: »Ko bi ljudje vedeli, kako malo vemo zdravniki o zdravju in bolezni! Malo, skoraj nič ne vemo niti o zemlji, ker se vse spreminja, čeprav teče po ustaljenem redu. Ta red je človeku z njegovo pametno nespametjo uspelo zmešati, da kaže, da mu tudi Veliki mojster, ki vse ureja in vodi, ni več kos!«

Zdihovali smo nad obarvano Savinjo. Opozarja ali obupuje nad nenasitnim materializmom?

Peter Repovž

Ulici karlovških planincev

V spomin na preminula marljiva karlovška planinca **Zvonka Plevnika** in **Iva Otta** so člani Hrvaškega planinskega društva Dubovac iz Karlovca sprejeli pobudo Sekretariata za družbene dejavnosti, da bi po obeh zaslužnih planincih poimenovali ulice v mestu. Pot Zvonka Plevnika bo tako peljala od Dubovca in križa pri Hribarju poleg cerkve svete Ane pri planinski izletniški točki Kalvarija vse do ceste, ki iz Karlovca pelje proti Metliki in Novem mestu.

A. S.

Klub lubnikarjev

Lubnik (1025 m) je kar pogosto obiskan vrh nad Škofjo Loko, saj je koča na njem odprta skoraj vse leto. Veliko zaslug pri tem imajo tudi tako imenovani lubnikarji, ki so že pred 16 leti v okviru Planinskega društva Škofja Loka organizirali klub ljubiteljev Lubnika, imenovan Klub lubnikarjev. Član tega kluba lahko postane vsak, ki v enem letu obišče kočo na Lubniku najmanj 15-krat in svoj obisk potrdi z vpisom v posebno knjigo lubnikarjev.

Vsak lubnikar prejme v prvem letu, če je dosegel normo 15 pohodov od 1. oktobra do 30. septembra naslednje leto, izkaznico kluba. Za dveletne pohode odbor podeljuje bronaste značke, za štiriletno srebrne, za šestletne zlate, za desetletne pohode pa posebno plaketo. Vsako leto v oktobru imajo lubnikarji občni zbor in piknik; letos se je to zgodilo v soboto, 19. oktobra. Vreme je bilo precej slabo, deževalo je, vendar pravih lubnikarjev to ni motilo.

V letošnjem letu je normo za članstvo v Klubu lubnikarjev doseglo 240 pohodnikov. Največ pohodov ima **Janez Krek** iz Škofje Loke, ki je letos Lubnik obiskal kar 358-krat, v sedmih letih, odkar je postal lubnikar, pa je opravil že prek 2000 pohodov. Najstarejši lubnikar pa je 81-letni **Franc Klemenc** iz Ljubljane, ki je letos opravil 60 pohodov, lubnikar pa je že dvanajsto leto. Sam pravi, da se na Lubniku počuti, kot da bi bil med domačimi. Obiskuje pa tudi druge gore, v zadnjem času predvsem v Loškem pogorju.

Odbor Kluba lubnikarjev v zimskem času, ko je koča na Lubniku zaprta, ob vikendih oskrbuje Zavetišče Lubnikar, ki stoji le nekaj metrov pod vrhom.

Franci Erzlin

Jeseni pri Češki koči

Pravijo, da je v gorah najlepše jeseni. V to smo se hoteli osebno prepričati in smo si to jesen za cilj planinskega izleta izbrali Češko kočo.

Z avtobusom smo se peljali do Jezerskega, kjer smo pomalicali in pregledali nahrbtnike. Nekateri so bili namreč tako obloženi, kot da bi šli v hribe za ves mesec, ne pa za dva dni. Kar precej stvari smo pustili v avtobusu.

Začeli smo se vzpenjati po lepi gozdnati poti. Vrhovi so se že kopali v soncu. Zdeli so se nam neskončno daleč. Zaupali smo vodniku Hinku in mu sledili kot račke. Kar verjeti nismo mogli, ko smo pred sabo zagledali kočo. Prijetno utrujeni in lačni smo se spravili nad nahrbtnike.

Ko je sonce zašlo, je postalo hladno in odšli smo v prijetno kočo. Oskrbnik Andrej in njegov pomočnik sta imela precej dela z nami, saj nas je bilo kar 47. Ker je bila v koči le tri ure elektrika, smo morali kmalu spat. Pa kakšno spanje neki! Utihnili smo šele pozno v noč. Zbudilo nas je cepetanje po strmih stopnicah in Janjine lizike. Prvič je praznovala rojstni dan tako visoko nad morjem. Zaželeli smo ji, da bi bilo leto, ki je pred njo, res srečno. Za darilo je dobila lep kosček skale.

Po zajtrku smo šli na Zgornje Ravni, kjer smo se s Hinkom praktično seznanili s plezalnim vrtcem. Pogled v dolino nas je prepričal, da je jesen v gorah res lepa.

Posloviti smo se morali od prijaznega oskrbnika. Spustili smo se v dolino po drugi poti – mimo Planšarskega jezera. Malo smo bili razočarani, ker je bilo v njem bolj malo vode, vendar pa je okolica tako lepa, da smo kar pozabili na jezero.

Ko je pripeljal šofer Maks avtobus, nam kar ni bilo do tega, da bi šli domov. Nekateri bi radi podaljšali izlet še za teden dni. Kdo ve zakaj.

Planinci OŠ XIV. divizije Senovo

Martinovanje v Arnovem selu

PD Brežice je organiziralo Martinovo nedeljo v Arnovem selu severno in nedaleč od Brežic. Čeprav je Hrvaška v vojni, je 20 planincev iz Zagreba prišlo v Brežice, da so sodelovali pri ceremoniji, ko se s krstom mošt spremeni v vino; poleg je bilo tudi pet planincev iz hrvaškega Samobora, največ pa iz Zasavja in iz Ljubljane. Z železniške postaje Brežice smo skozi Artiče šli do lovskega doma v Arnovem selu, kjer je bilo ocenjevanje 15 vrst mledaga vina, osem vrst rdečega in sedem vrst belega. Igrala je domača glasba, pa tudi glasbena skupina zagrebškega maestra **Tomislava Kopečnyja**, pripravili so priložnostno tombolo, domačini pa so prijazno pozdravili vse prisotne in še posebno goste iz Hrvaške.

Na mejnem prehodu pri Bregani so bili tako hrvaški kot slovenski mejni stražarji izredno prijazni in jim je bilo menda še posebno všeč, ko so videli bolj ali manj stare planince, ki gredo k sosedom, da bi nadaljevali sodelovanje z njimi.

Josip Sakoman, Zagreb